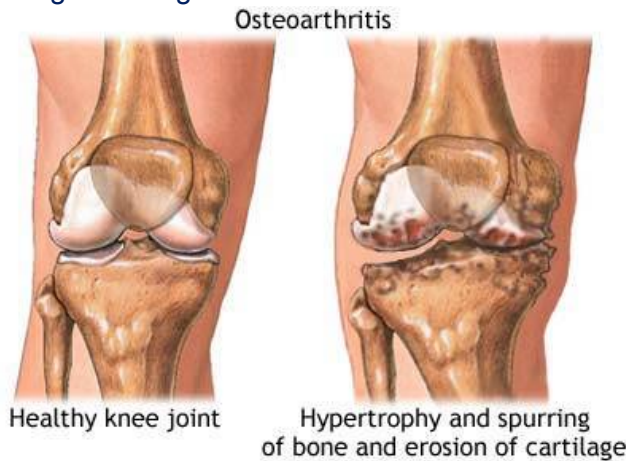

Mổ Đầu Gối

Ngọc Hạnh

Cuối tháng chạp vừa qua khi mọi người rộn ràng đi chợ Tết chuẩn bị đón Xuân, tôi vào bệnh viện FairOak mổ đầu gối. Đầu gối trái tôi đau đã 2 năm. Bác sĩ bảo tôi đau thấp khớp (osteoarthritis). Theo tài liệu tôi xem ở

văn phòng bác sĩ thì những người lớn tuổi hay người tròn trịa thường bị đau thấp khớp. Có một số ít người mới hơn 40 tuổi đã bị đau đầu gối. Chất sụn trắng bao khớp xương bị mòn, xương chạm xương nên khi đi đứng rất khó khăn và đau. Ngày nay mỗi năm có hơn 500.000 trường hợp giải phẫu thay đầu gối (total Knee Replacement-TKR) so với 300.000 trường hợp năm 1997.

Tôi được bác sĩ chích thuốc steroid vào đầu gối, đỡ được vài tháng xong đau trở lại, Thuốc steroid 1 năm chích được 3 lần, dùng nhiều hơn là có hại. Tôi đã theo tập vật lý trị liệu (physical therapy) và làm "giải phẫu nội soi" Arthroscopic Surgery, nhưng đau vẫn hoàn đau nên bác sĩ khuyên giải phẫu. Tôi ngán lên bàn mổ lắm nhưng không còn cách nào khác nên cũng liều "nhắm mắt" giao đầu gối

cho bác sĩ giải phẫu. Theo tạp chí y khoa số người mổ thay đầu gối nhiều hơn các trường hợp phẫu thuật khác như mổ xương đùi, xương hông.

Văn phòng bác sĩ cho tôi chọn ngày lên bàn mổ, hoặc là 1/2/11 hoặc sang tháng 3/11, vì sau Tết bác sĩ sẽ đi nghỉ hè. Tôi chọn trước Tết cho xong việc. Bác sĩ cho biết độ 2,3 tuần sau khi mổ người bệnh có thể đi lại được. Nghe thật hấp dẫn. Trước khi mổ 1 tuần tôi đã làm xong các thủ tục tiền giải phẫu như chụp hình phổi, thử máu, thử nước tiểu, đo điện tâm đồ và kê khai tờ lý lịch y khoa dài ngoằn không kể chụp rất nhiều hình đầu gối trái. Ba ngày trước khi lên bàn mổ tôi phải tắm bằng loại xà phòng đặc biệt do nhà thương cung cấp và không được dùng các loại kem dưỡng da. Ngày lên bàn mổ phải nhịn ăn uống từ 12 giờ khuya nên ngày hôm trước. Hai vợ chồng đưa con gái cứ ép tôi ăn thức nọ thức kia, có lẽ các cháu sợ tôi không cơ hội thưởng thức các món ăn ngon nữa vì ngủ luôn không thức dậy.

Ngày mổ tôi đến nhà thương 2 tiếng trước khi lên bàn mổ để làm thủ tục nhập viện. Tôi không còn sợ hãi mà còn trấn an con gái cùng đi với tôi. Thay y phục bệnh viện xong tôi lên giường và được đưa đến phòng tiền giải phẫu. Tôi chia tay với con ở đây. Phòng này có cả 7,8 người giống tôi, sẵn sàng tất cả chỉ chờ giờ lên bàn mổ. Còn lan man nghĩ đến 2 cháu nội thì cô y tá tóc vàng ánh như tơ, xinh lắm, cười tươi như hoa đến bên giường với túi nước biển trên tay. Cô tự giới thiệu cô tên là J., y tá lo các việc tiền giải phẫu, đo áp huyết, cho nước biển. Cô cho mũi kim vào mạch máu tôi thật chuyên nghiệp, một lần là được. Kế tiếp vị bác sĩ đánh thuốc mê còn trẻ tươi cười đến bên giường. Ông cho biết tên, trách nhiệm ông trong cuộc giải phẫu. Tôi thấy những người này lịch sự quá, những nụ cười thân thiện của họ làm tôi an tâm nhiều. Không biết nhân viên các bệnh viện Việt Nam có tươi cười như thế không, tôi tự hỏi.

Người ta đưa vào phòng mổ lúc nào tôi không hay. Đầu óc tôi lang thang bỗng bệnh thấy mình đang đi chợ Tết với con gái và cháu nội. Các cháu đã 10 tuổi và 8 tuổi, chưa được xem chợ Tết VN có múa lân bao giờ. Chợ đông người. Chúng tôi len lỏi, qua các hàng bánh chưng, hàng bánh mứt, nơi bán báo Xuân, đến chỗ bán quýt và hoa cúc, hoa mai tứ quý. Hoa lan nhiều màu, nhiều loại, khỏe mạnh đẹp lắm. Định đưa cháu đến xem múa lân thì nghe tiếng lao xao. Mở mắt nhìn quanh thấy mình đang nằm trong phòng hồi sức, với cả chục giường có người bệnh với túi nước biển treo tòn teng, dây nhợ tùm lum. Họ chờ được đưa về phòng riêng. Bác sĩ giải phẫu Tony Aram Nguyễn đứng bên cạnh giường, cười cười nhìn tôi cho biết cuộc giải phẫu đã hoàn tất tốt đẹp. Nhìn xuống chân trái tôi thấy chân đã bị quấn lớp băng dày. Tay trái tôi dây cao su lỏng thòng và bịch nước biển trong vắt treo trên cột. Nước biển rỉ rả nhỏ từng giọt. Thì ra tôi được thay đầu gối mà chẳng biết hình dáng phòng mổ, các dụng cụ, kèm kéo ra sao, và ai, bao nhiêu người tham dự cuộc giải phẫu. Họ đẩy tôi về phòng riêng nơi con gái tôi đang chờ đợi. Tôi không cảm thấy đau hay đói hay khát chi cả.

Tôi đến phòng tiền giải phẫu 9 giờ sáng, trở lại phòng hồi sức 11 giờ. Tuy thức nhưng đầu óc tôi vẫn lơ mơ. Buổi chiều khoảng 15 giờ, một cô ở phòng vật lý trị liệu đến tập đi. Có tưởng tượng được không ạ, mỗ 9 giờ, 15 giờ cùng ngày đứng dậy đi khi tay còn nhùng nhằng các dây nhợ nước biển. Vậy mà tôi từ từ bước theo cô ấy, không thấy đau lắm. Hóa ra họ đã cho thuốc giảm đau trong túi nước biển. Cứ 1 hay 2 tiếng có người đến thăm vết thương, đo nhiệt độ, áp huyết hay cho uống thuốc. Dù đêm hay ngày đến giờ uống thuốc, hay giờ tập vật lý là họ đánh thức tôi dậy, đang ngủ ngon cũng mặc kệ. Tuy nhiên tôi cảm thấy thoải mái hơn bao giờ trong những ngày ở bệnh viện, và khỏe re. Hôm sau họ đưa tôi đến phòng vật lý trị liệu lớn để tập chung với khoảng hơn 10 bệnh nhân khác. Người nào cũng hồng hào tươi tỉnh, không vẻ mệt nhọc bơ phờ, của người bệnh mới giải phẫu ngày thứ nhì.

Tôi ở nhà thương 3 đêm 4 ngày. Về nhà trưa mừng 2 Tết. Lần thăm bệnh cuối cùng, bác sĩ cười cười bảo "Phần của cháu đã xong, phần còn lại là của bác", tức tôi phải tập tành theo sự hướng dẫn của cô vật lý trị liệu. (Physical Therapy hay PT).

Hai ngày đầu về nhà tôi cảm thấy bình thường, ngày thứ ba thuốc tan hết, tôi như cái bong bóng xì hơi, mệt mỏi, không muốn ăn, miệng đắng. Đầu gối đau mỗi khi cử động tuy ít hơn trước. Tôi phải uống thuốc giảm đau mỗi 6 giờ, đắp nước đá lên đầu gối ngày 2 lần, mỗi lần 20 phút. Uống giảm đau thì hết đau nhưng gặp vấn đề khác là buồn nôn, ăn không biết ngon. Nhà thương cho y tá và cô PT đến nhà, tuần lễ 3 lần để theo dõi sức khỏe và tập tôi đi, đứng, lên xuống các bậc thang, cách ra vào phòng tắm an toàn.

Có hôm nắng đẹp nhưng bên ngoài trời lạnh buốt, thờ ra khói vậy mà tôi phải mặc áo ấm, đội mũ ra đường đi một vòng với cô vật lý trị liệu. Chương trình đã ấn định cứ theo thể mà làm, không du di chi cả. Theo sự hướng dẫn của cô, tôi chống gậy đi vững vàng như khách nhân du bách bộ. Không có cô, chắc chắn tôi không ra đường trong thời tiết lạnh lẽo này dù nắng vàng rực rỡ, trời xanh, mây trắng lững lờ trông thật hấp dẫn. Tôi chợt nhớ lúc sinh tiền nhà tôi bảo, theo sách vở thì không đâu đẹp bằng Virginia, 4 mùa rõ rệt, không thiên tai cuồng phong, bão lụt. Nước Anh, ngày thủ đô Luân Đôn mùa Đông bầu trời xám xịt, âm đạm buồn tênh.

Đến nay mỗ được 10 ngày nhưng tôi vẫn còn dùng thuốc giảm đau. Cô y tá đã tháo băng, vết mổ tốt. Nhiệm vụ hoàn tất, cô không đến thăm tôi nữa nhưng cô vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn tôi những phương thức tập mới trong tuần tới. Dù sao tôi cũng bớt đau hơn trước nhưng kết quả lâu dài chưa biết ra sao.

Tôi xin chia xẻ chút kinh nghiệm của người mới lên bàn mổ lần đầu và cảm ơn bác sĩ giải phẫu Tony Nguyễn Aram cùng quý thân hữu, các anh chị em xa gần đã thăm hỏi, quan tâm đến cái đầu gối rắc rối của tôi. Thương nhất là cô Lan đòi lấy phép ở nhà mấy ngày để nuôi người bệnh, cô Cúc tình nguyện đưa tôi đi bệnh viện, em Hoa đến tận nhà khích lệ để tôi an lòng lên bàn mổ và các em học sinh cũ cách tôi nửa vòng trái đất cũng điện thư chúc tôi mau bình phục. Tôi xin trân trọng và đa tạ tất cả... Cầu mong tất cả quý vị có sức khỏe tốt, không ai phải lên bàn mổ, cho dù lúc mổ an bình như giấc ngủ ngon.

Ngọc Hạnh
VIRGINIA ngày 10/2/11